
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 13.01.2020 по 17.01.2020

2020/2

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF STYAZHKOVA v. RUSSIA</u> (Application no. 14791/04)
Зміст:	<p>Справа стосувалася тверджень заявниці про те, що офіційні пояснення причини смерті її сина, а саме вчинення ним самогубства під час проходження військової служби, не були переконливими.</p> <p>Сина заявниці було призвано на військову службу у 2001 році. Він дислокувався в селі Борзой (Чеченська Республіка) з липня 2002 року. Сина заявниці було знайдено мертвим 8 серпня 2002 року у траншее (окопі) за місцем дислокації військової частини з двома вогнепальними пораненнями у правій скроні та тілесними ушкодженнями по тілу.</p> <p>Військова прокуратура негайно розпочала розслідування; прокурор оглянув тіло сина заявниці та місце події, та призначив балістичну експертизу і розтин. Прокурор також допитав військовослужбовців частини, одного з керівників сина заявниці – сержанта К. та рядового С., які зізнались у тому, що в ніч смерті сина заявниці побачили його сплячим під час служби і через це завдали йому тілесних ушкоджень.</p> <p>Органи влади відмовилися порушувати кримінальне провадження стосовно побиття сина заявниці сержантом К., проте зрештою у жовтні 2002 року рядовому С. було пред'ялено обвинувачення у доведенні до самогубства та порушенні правил щодо відносин між військовослужбовцями рівного звання (рангу). Однак кримінальне провадження щодо рядового С. було припинено в серпні 2003 року в порядку процедури амністії.</p> <p>Посилаючись на положення статей 2, 3 та 13 Конвенції, заявниця у своїй заяві до Суду скаржилася на жорстоке поводження з її сином та заподіяння йому смерті, стверджуючи також про те, що розслідування не було ретельним та ефективним, і в його процесі не досліджувались інші причини смерті, окрім самогубства.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція) (право на життя) у матеріальному аспекті. Порушення статті 2 Конвенції у процесуальному аспекті. Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у матеріальному аспекті.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF LAVRICHENKO V. RUSSIA</u> <i>(Application no. 10917/06)</i>
Зміст:	<p>Заявниками у цій справі є О. (перша заявниця) та А. (її син, другий заявник), які проживали в м. Новосибірську.</p> <p>Станом на 7 квітня 2004 року О. підозрювалась у вчиненні ряду економічних злочинів.</p> <p>30 березня 2005 року слідчий видав розпорядження про те, що О. має бути примусово доставлена до нього для допиту як свідок у непов'язаній з нею кримінальній справі.</p> <p>1 квітня 2005 року працівники міліції привели О. до слідчого відповідно його розпорядження від 30 березня 2005 року.</p> <p>Після допиту О. була вільна.</p> <p>Впродовж допиту 1 квітня 2015 року слідчий пред'явив вимогу О. про необхідність її присутності 11 квітня 2005 року на допиті щодо кримінальної справи проти неї.</p> <p>11 квітня 2005 року адвокат О. прибув до відділку для надання їй правничої допомоги під час допиту. Як тільки він побачив разом із слідчим працівників міліції, адвокат зателефонував О. та повідомив їй, що вона буде затримана. Дізнавшись про це, О. відмовилася йти на допит.</p> <p>21 квітня 2015 року слідчий пред'явив О. обвинувачення за її відсутність. 22 квітня 2005 року слідчий розпорядився про те, що О. не має покидати межі міста без дозволу слідчого.</p> <p>О. не була поінформована про ці рішення.</p> <p>25 квітня 2005 року слідчий розпорядився про те, що О. має бути доставлена до приміщення Новосибірського слідчого комітету для допиту як обвинувачена на 15 годину 26 квітня 2005 року, та оголосив її в розшук.</p> <p>26 квітня 2005 року о 15 годині 8 хвилин працівники міліції затримали О. у Коливанському районному суді Новосибірської області (за 50 км від Новосибірська). Працівники міліції вручили їй виклик на допит до слідчого до приміщення Новосибірського слідчого комітету, проте О. було відразу доставлено до ізолятора тимчасового тримання (ITT) Дзержинського районного відділку міліції в Новосибірську.</p> <p>Слідчий прибув до ITT та розпорядився про затримання першої заявниці на 48 годин, поки він не подасть клопотання до суду про</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>досудове тримання О. під вартою. Протокол про затримання О. було складено о 17 годині 50 хвилин.</p> <p>27 квітня 2005 року о 16 годині 10 хвилин слідчий проінформував О. про пред'явлені обвинувачення та допитав її як підозрюовану у присутності адвоката.</p> <p>28 квітня 2005 року о 12 годині Центральний районний суд м. Новосибірська відхилив клопотання слідчого про обрання О. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою як необґрунтоване. Після того, як районний суд проголосив це рішення, працівники міліції доставили О. назад до ITT, де вона провела три години в камері та була звільнена о 14 годині 59 хвилин.</p> <p>Надалі, посилаючись на положення кримінального процесуального законодавства, О. звернулася до суду із скаргами, у яких навела мотиви незаконності дій слідчого та заявила про порушення її конституційного права на свободу. Остаточними рішеннями суду від 8 серпня, 23 листопада та 7 грудня 2005 року Новосибірський обласний суд відмовив у розгляді скарг заявниці по суті. Суд встановив, що скарги О. можуть бути розглянуті в рамках кримінального провадження проти неї, яке було передано на розгляд суду.</p> <p>Надалі обвинувачення проти О. були виділені у дві кримінальні справи. Першу справу, в рамках якої О. була затримана з 26 по 28 квітня 2005 року, 8 лютого 2010 року Новосибірський обласний суд закрив з реабілітуючи підстав (у зв'язку з відсутністю складу злочину), а О. роз'яснив її право на реабілітацію. 11 квітня 2013 року в рамках ініційованого заявницею провадження щодо стягнення компенсації за шкоду, заподіяну незаконним обвинуваченням, її вимоги були частково задоволені.</p> <p>5 квітня 2010 року Новосибірський обласний суд засудив О. за одним обвинуваченням в рамках другої кримінальної справи, призначивши умовне покарання.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо примусової присутності першої заявниці 1 квітня 2005 року та звільнення з запізненням 28 квітня 2015 року.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо відсутності у першої заявниці доступу до суду, який оцінив би законність позбавлення її свободи.</p> <p>Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції щодо першої заявниці у зв'язку із відсутністю права на компенсацію за незаконне перебування під вартою.</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF ANDREYEV v. RUSSIA</u> (Application no. 28852/06)
Зміст:	Заявник скаржився на невиконання постановленого на його користь рішення суду від 14 серпня 2001 року та на відсутність ефективного засобу правового захисту у національній правовій системі.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із невиконанням національного рішення суду від 14 серпня 2001 року, постановленого проти муніципального унітарного підприємства. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 6 Конвенції щодо відсутності ефективного засобу правового захисту у національному праві стосовно скарги на невиконання судового рішення.
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF BASHIN AND CHEKUNOV v. RUSSIA</u> (Application no. 44015/07)
Зміст:	22 листопада 2006 року перший заявник – Б. був звинувачений у вчиненні адміністративного правопорушення відповідно до статті 19.3 Кодексу про адміністративні правопорушення (відмова виконувати законне розпорядження службової особи або перешкоджання його роботі). Другому заявникові – Ч. було пред'явлено звинувачення у вчиненні адміністративного правопорушення відповідно до статті 20.17 зазначеного Кодексу (порушення пропускного режиму охоронюваної установи). Щодо кожного із заявників були складені відповідні протоколи про адміністративні правопорушення, і їхні справи були направлені на розгляд мирового судді. Під час суду щодо Б. офіцер Г. вказав, що 22 листопада 2006 року він бачив, як Б. штовхнув офіцера М. від дверей зали Законодавчих зборів Санкт-Петербурга. Офіцер М. також надав свідчення і вказав, що коли особа молодого віку запитала Г. про те, як пройти до зали, «четверо

молодих осіб увірвались до зали, відштовхнувши його (офіцера М.) від дверей».

Стосовно Ч. офіцер Г. надав аналогічні свідчення щодо участі заявників у подіях 22 листопада 2006 року, за винятком застосування насильства щодо посадової особи.

Окремими рішеннями суду від 27 листопада 2006 року мировий суддя засудив кожного із заявників на підставі пункту 1 статті 19.3 Кодексу про адміністративні правопорушення та призначив покарання у виді десяти діб арешту. В рішеннях зазначалося, що обидва рішення стають остаточними після спливу десяти днів строку на апеляційне оскарження.

24 листопада 2006 року органи влади відкрили кримінальні розслідування проти заявників за вчинення правопорушень, передбачених частиною 1 статті 318 Кримінального кодексу (застосування насильства, небезпечної для життя і здоров'я) та статті 319 цього ж Кодексу (образа посадової особи).

Надалі заявникам були надані статуси обвинувачених у кримінальній справі.

7 грудня 2006 року Октябрський районний суд м. Санкт-Петербурга санкціонував тримання під вартою заявників для цілей кримінального розслідування. Таким чином, відбувши десятиденний строк адміністративного арешту, заявники не були звільнені.

2 лютого 2007 року районний суд за клопотаннями органів влади продовжив строк тримання заявників під вартою до 27 лютого 2007 року. Аргументи заявників про те, що їх було засуджено за аналогічні правопорушення в рамках адміністративної справи, не були взяті до уваги. Заявники подали апеляції.

16 березня 2007 року апеляційний суд вказав, що рішення суду від 2 лютого 2007 року не відповідало вимогам закону з процесуальних підстав, та направив справу на новий розгляд до районного суду.

Зрештою районний суд 19 квітня 2007 року відмовив у задоволенні клопотань про продовження строку тримання Б. під вартою. 14 травня 2007 року аналогічне рішення було ухвалено щодо Ч.

У невстановлену дату справа заявників була направлена до суду, а згодом сторони дійшли дружнього врегулювання.

Рішенням від 30 жовтня 2007 року районний суд затвердив дружнє врегулювання та припинив кримінальну справу за частиною 1 статті 318 Кримінального кодексу.

28 листопада 2007 року районний суд затвердив дружнє врегулювання та припинив провадження щодо заявників за статтею 319 Кримінального кодексу.

Апеляцію заявники не подавали.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) стосовно кожного із заявників щодо апеляційних проваджень проти рішень про тримання під вартою від 2 лютого 2007 року. Порушення пункту 1 статті 4 Протоколу № 7 до Конвенції (право не бути притягненим до суду або покараним двічі) стосовно першого заявника щодо його обвинувачення на підставі статті 318 Кримінального кодексу.
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF KHODORKOVSKIY AND LEBEDEV v. RUSSIA (No. 2)</u> (Applications nos. 51111/07 and 42757/07)
Зміст:	Після того як, заявники М. Ходорковський та П. Лебедєв (колишні керівники нафтової компанії «ЮКОС») були засуджені за ухилення від сплати податків у 2005 році та направлені до виправних колоній для відбуття призначеного покарання, у 2009 році їм були пред'явлені нові кримінальні обвинувачення. Новий судовий розгляд розпочався в березні 2009 року та завершився засудженням заявників вдруге в грудні 2010 року за незаконне привласнення або розтрату нафти і за легалізацію (відмивання) коштів, одержаних злочинним шляхом. Фактично, суд першої інстанції встановив, що заявники використали свій вплив та займані посади для того, щоб змусити виробничі підприємства компанії «ЮКОС» дешево продавати свою сиру нафту її торговим компаніям, які надалі експортували нафту за вищою ціною на світові ринки. Прибуток направлявся на російські та іноземні корпоративні рахунки, що контролювалися заявниками. Впродовж провадження в суді першої інстанції, коли заявники перебували в скляних камерах, суддя відмовив у виклику декількох свідків зі сторони захисту та відхилив клопотання про виклик спеціалістів з фінансів і нафтового ринку для того, щоб вони прийшли й надали свідчення щодо експертних висновків, які були частиною обвинувальної доказової бази. В результаті апеляційного перегляду вирок суду першої інстанції було підтримано в частині засудження заявників, проте зменшено призначений розмір покарання з 14 до 13 років позбавлення волі. Апеляційний суд відхилив аргументи заявників про те, що, окрім

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>іншого, вони не були винними у привласненні, оскільки угоди між виробничими та торговельними компаніями були законними та дійсними; що прийняття доказів суддею першої інстанції було однобічним; що вони (заявники) були двічі засуджені за одне і те ж саме правопорушення; і що їхнє обвинувачення було політично вмотивованим.</p> <p>В подальші три етапи проваджень в порядку нагляду було зменшено призначений попередньо розмір покарання заявникам. М. Ходорковського було помилувано в грудні 2013 року, тоді як П. Лебедєв відбув призначене покарання у січні 2014 року. В. Путін, перебуваючи на час подій на посаді Прем'єр-міністра, зробив декілька публічних висловлювань щодо справи М. Ходорковського та справи компанії «ЮКОС», яка тоді розглядалася судами.</p> <p>Деякі попередні та нинішні працівники суду першої інстанції також висловлювались у медіа про незалежність судді та його неупередженість.</p> <p>Слідчий комітет прийняв рішення не порушувати кримінальне провадження.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) стосовно незалежності та неупередженості судді суду першої інстанції.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у поєднанні з підпунктами «с» та «д» пункту 3 статті 6 Конвенції щодо порушень гарантій справедливого суду.</p> <p>Відсутність порушення пункту 2 статті 6 Конвенції.</p> <p>Порушення статті 7 Конвенції (ніякого покарання без закону) стосовно засудження заявників.</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p> <p>Відсутність порушення статті 18 Конвенції (межі застосування обмежень прав) у поєднанні зі статтею 8 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF RINAU v. LITHUANIA</u> (Application no. 10926/09)
Зміст:	Справа стосувалася спроб батька Р. (громадянина Німеччини) повернути свою дочку від його колишньої дружини (громадянки

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>Литви) після рішень суду, постановлених на його користь відповідно положень Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей.</p> <p>Заявники – Р. (громадянин Німеччини) та його дочка Луїза (громадянка Литви та Німеччини), 1969 та 2005 року народження відповідно, проживають у Німеччини.</p> <p>У 2006 році І.Р. (колишня дружина Р.) відвезла дочку на свою батьківщину на відпочинок, але не повернулася через два тижні, як обіцяла.</p> <p>Р. подав скаргу та отримав судове рішення, яким йому була надана одноособова опіка та яким І.Р. зобов'язано повернути йому дочку.</p> <p>У 2008 році німецькі суди також надали дозвіл на розлучення подружжя та надали Р. постійну опіку над доночкою.</p> <p>У жовтні 2006 року Р. звернувся до суду першої інстанції в Литві з вимогою про повернення дитини, посилаючись на положення Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей та Постанови ЄС № 2201/2003 (Brussels II bis Regulation) про юрисдикцію та визнання і виконання судових рішень у шлюбно-сімейних справах, а також справах про відповідальність батьків.</p> <p>Суд першої інстанції відмовив йому у задоволенні вимог. Р. подав апеляційну скаргу, яка була задоволена: рішення суду першої інстанції скасовано і постановлено рішення на користь Р., яке надалі не могло бути оскаржено.</p> <p>Ця справа привернула до себе увагу литовських ЗМІ та політичних діячів, які критикували ідею повернення дитини до Німеччини і стверджували, що органи влади не спроможні захищати права матері – громадянки Литви.</p> <p>Надалі мали місце декілька проваджень у Литві, в ході яких І. Р. та Генеральний прокурор мали на меті поновити провадження у справі про повернення дитини.</p> <p>В жовтні 2007 року Голова Верховного суду прийняв рішення про зупинення виконання рішення Апеляційного суду, ухваленого в березні 2007 року.</p> <p>У квітні 2008 року, Верховний суд також направив запит щодо попереднього висновку до Суду ЄС (the Court of Justice of the European Union) щодо різних аспектів Постанови ЄС № 2201/2003 (Brussels II bis Regulation). Суд ЄС вказав, що якщо німецькі суди видали чинне рішення про повернення дитини, то відповідно до зазначеної Постанови ЄС литовські суди мали б його виконати.</p> <p>В серпні 2008 року Верховний суд відхилив клопотання Генерального прокурора та І. Р. про перегляд цивільного провадження та відхилив</p>
--	---

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>подану І. Р. апеляцію з питань права, посилаючись в обох рішеннях на попередній висновок Суду ЄС.</p> <p>У зв'язку із затримками у поверненні дитини Р. у жовтні 2008 року забрав донъку з центру з догляду за дітьми в Литві та поїхав до Латвії, де Р. ненадовго затримали в аеропорту Риги, після чого дозволили йому повернутися до Німеччини. Проти Р. було порушено кримінальне провадження за фактом викрадення в Литві, проте прокуратура припинила провадження в листопаді 2009 року.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) у зв'язку із тим, що литовські органи влади не забезпечили справедливого процесу в частині виконання рішення про повернення дитини, а витрачений час для прийняття остаточного рішення литовською владою не відповідав невідкладному характерові справи заявників
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF BANZHAYEV v. RUSSIA</u> (Application no. 21129/09)
Зміст:	<p>У своїй заяві до Суду, заявник скаржився, що його дружина загинула під час обстрілу їхнього селища російськими військовими силами, і що його брата викрали державні посадові особи. Заявник також вказував, що розслідування цих подій не було ефективним.</p> <p>У 2001 році впродовж активної фази військової контртерористичної операції російських військових сил в Чеченській Республіці, його дружина та четверо їхніх неповнолітніх дітей проживали у селищі Гезенчу (Gezenchu) Веденського району. Населення селища налічувало менше десятка сімей. У серпні 2001 року селище декілька разів обстрілювало російська артилерія. Під час одного з таких обстрілів дружина заявника та один з його родичів загинули.</p> <p>У вересні 2001 року брат заявника – Шамхан Банжаєв, який на час подій очолював адміністрацію селища, подав офіційну скаргу про обстріл селища голові адміністрації Чеченської Республіки, військовому прокурору Чеченської Республіки, військовому очільнику Чеченської Республіки та її прокуророві. Пізніше брат заявника знову скаржився на обстріл селища та закликав різні органи влади встановити винних в обстрілі осіб та притягти їх до відповідальності.</p> <p>За твердженнями заявника, 15 листопада 2002 року його брата було викрадено, ймовірно військовослужбовцями. Розслідування обставин</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	зникнення брата заявителя не було ефективним. Станом на 28 вересня 2018 року розслідування все ще триває.
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у матеріальному аспекті щодо Маліки Ванаєвої та Шамхана Банжаєва.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції у процесуальному аспекті щодо неспроможності ефективно розслідувати обставини смерті Маліки Ванаєвої та викрадення Шамхана Банжаєва.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 2 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF IZHAYEVA AND OTHERS v. RUSSIA</u> (Applications nos. 53074/12 and 4 others – see list appended)
Зміст:	<p>Заявники – громадяни Росії на час подій проживали в Чеченській Республіці чи інших регіонах Північного Кавказу. Вони є близькими родичами осіб, які зникли безвісти після стверджуваного незаконного їх затримання військовими під час спеціальних операцій.</p> <p>Заявники не бачили своїх родичів з моменту ймовірного арешту. Їх місцезнаходження залишається невідомим.</p> <p>Заявники зверталися до правоохоронних органів із заявами про зникнення родичів, у результаті чого було відкрито кілька кримінальних проваджень. Розслідування тривали декілька років, однак вони не були результативними. Осіб, підозрюваних у причетності до зникнення родичів заявників, встановлено не було. Розслідування цих обставин все ще триває.</p> <p>Короткий виклад фактів кожної з заяв, поданих до ЄСПЛ, наведено в додатку до рішення. Кожен опис ґрунтуються на свідченнях, наданих заявниками або їхніми родичами та/або свідками як до ЄСПЛ, так і до національних слідчих органів.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у матеріальному аспекті щодо родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції у процесуальному аспекті щодо неспроможності ефективно розслідувати обставини зникнення родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) стосовно заявників у справах <i>Izhayeva v. Russia</i> (no. 53074/12), <i>Dibirova v. Russia</i> (no. 66876/12), <i>Isayeva v. Russia</i> (no. 70095/12) та <i>Ilyasova v. Russia</i> (no. 71667/12) щодо їхніх душевних страждань, спричинених</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>зникненням родичів заявників, та реакцією держави на їхні страждання.</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо незаконного затримання родичів заявників.</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) у справі <i>Bisultanov v. Russia</i> (no. 75973/12) щодо незаконного обшуку будинку.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 3 Конвенції у справах <i>Isayeva v. Russia</i> (no. 70095/12) та <i>Illyasova v. Russia</i> (no. 71667/12).</p>
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF CHITIC v. ROMANIA</u> (Application no. 6512/13)
Зміст:	<p>Заявник, 1977 року народження, за професією – юрист.</p> <p>За свідченнями заявника, близько опівночі 15 січня 2012 року він прогулювався біля Національного театру на Університетській площі в Бухаресті. В цьому районі проходили масштабні антиурядові демонстрації. Відчуваючи себе в безпеці у зв'язку із присутністю жандармів, заявник почав фільмувати події, що відбувались на площі, на мобільний телефон, оскільки він вважав це доцільним та таким, що має суспільний інтерес. Коли заявник опинився біля групи жандармів, вони почали штовхати його та вимагати «очистити район». Коли заявник попросив припинити його штовхати, поведінка жандармів стала агресивною. Потім жандарми затримали заявника без наведення достатніх причини та доставили його до відділку поліції.</p> <p>Пробувши ніч у відділку поліції, заявника було доставлено до жандарма, який склав протокол та оштрафував його на 200 румунських лейв за «порушення громадського порядку на Університетській площі, яке виявилося у вигукуванні лозунгів проти чинного політичного режиму», що є адміністративним правопорушенням, передбаченим законодавством. У складеному протоколі містилась вказівка заявника про те, що він не брав участі у демонстрації або проголосував лозунгів.</p> <p>24 січня 2012 року заявник подав скаргу, в якій оспорював протокол, складений поліцією, та накладений штраф до Окружного суду Бухареста (the Bucharest District Court).</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>Він стверджував, що не вчиняв дій, у яких його було обвинувачено. Більше того, будь-яке проголошення «лозунгів проти чинного політичного режиму», якщо воно не порушує законних прав та інтересів інших осіб, є фундаментальним правом кожного громадянина, передбачене та гарантоване конституційними положеннями, які захищають індивідуальну свободу та свободу вираження поглядів. Було ясно те, що він мав право публічно висловити свою думку, враховуючи, що проголошення гасел не завдали шкоди честі будь-якої особи, репутації, приватному життю чи іміджу, та не були рівноцінними дифамації країни або нації чи підбурюванням до війни або агресії. Тому, було чітким те, що здійснення свого законного конституційного права не повинно каратися таким же чином, як і адміністративне правопорушення.</p> <p>Остаточним рішенням від 27 червня 2012 року Окружний суд Бухареста (the Bucharest District Court) частково задовольнив скаргу заявитика та змінив покарання із штрафу на попередження. Він вказав, що хоча заявитик заперечував вчинення правопорушення, він не зміг це довести ані своїм відеозаписом, ані іншими матеріалами, що були у справі. Відеозапис, зроблений заявитиком, не спростовує презумпцію достовірності інформації, зазначеної у поліцейському протоколі, оскільки він міг вчинити пред'явлене правопорушення до або після того, як записав відео. Більше того, його мобільний телефон не був затвердженим технічним засобом. Суд, зокрема, підкреслив, що на заявитика було накладено адміністративне стягнення не за вираження своїх поглядів про чинний політичний режим, а за порушення громадського порядку. Для того, щоб попередити можливе зловживання правами, законні права мають здійснюватися добросовісно і стосовно інших громадян.</p> <p>Надалі, протягом 2012–2014 років, заявитик намагався ініціювати кримінальні провадження проти жандармів за ряд правопорушень, у тому числі образливу поведінку, зловживання владою та службовими повноваженнями шляхом обмеження певних прав і зловживання службовим становищем стосовно приватних інтересів, однак такі провадження не були доведені до кінця з причини встановлення органами прокуратури відсутності елементів складу злочину в діях жандармів.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).
Дата прийняття:	14/01/2020

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата набуття статусу остаточного:	14/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF STEPHENS v. MALTA (No. 3) (Application no. 35989/14)
Зміст:	<p>Справа стосувалася тверджень заявника С. про те, що судове провадження за обвинуваченням його у незаконному обігу наркотичних речовин не відповідало вимозі справедливості.</p> <p>С. було затримано в Іспанії у 2004 році за підозрою в обігу наркотичних речовин; надалі його було екстрадовано до Мальти після того, як Г. Р. I., якого поліція зупинила в Міжнародному аеропорту Мальти з кокаїном та екстазі в сумці, назвав С. як особу, що дала йому наркотичні речовини для перевезення.</p> <p>Г. Р. I. пізніше під присягою підтвердив свої показання перед судом. Але під час судового розгляду він змінив свої показання, стверджуючи, що С. не був «Mark Stephens», якого він знов.</p> <p>У листопаді 2008 року С. було визнано винним у незаконному обігу наркотиків та призначено йому покарання у виді 25 років позбавлення волі. Його засудження ґрунтувалося на досудових свідченнях Г. Р. I. Скарга С. до Кримінального суду (the Criminal Court) та порушене ним конституційне компенсаційне провадження не мало успіху у 2010 та 2013 роках відповідно.</p> <p>Протягом всього провадження С. порушував питання про питання щодо прийнятності досудових свідчень Г. Р. I., проте безуспішно.</p> <p>Суди встановили, що свідчення були підтвержені показаннями свідків, зокрема С. та одного з його друзів, які підтвердили, що С. раніше зустрічав Г. Р. I. з аеропорту. Посилаючись на положення пункту 1 статті 6 Конвенції, С. стверджував, що судове провадження щодо нього було несправедливим, оскільки досудові показання Г. Р. I. надав без участі захисника, коли на нього чинився тиск до співробітництва під час його страждань на абстинентний синдром.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF S. A. AND OTHERS v. RUSSIA

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<i>(Applications nos. 2297/15 and 21260/16)</i>
Зміст:	<p>Заявники у цій справі на час подій проживали в с. Рубіжне Наурського району Чеченської Республіки. В ніч із 3 на 4 грудня 2014 року незаконні озброєні формування напали на відділок поліції у м. Грозному, вбивши декілька правоохоронців. Після цього органи влади провели широкомасштабну контртерористичну операцію, в ході якої було вбито нападників. Пізніше президент Чеченської Республіки висловився про те, що родичі нападників мають бути вислані з республіки, а їхні будинки мають зруйновані.</p> <p>Заявники скаржились, що їхні родичі зникли після ймовірного затримання державними посадовими особами, і що органи влади не спромоглися ефективно розслідувати обставини їх зникнення.</p> <p>Зокрема, заявники вказували на наявність у них душевних страждань, спричинених зникненням їхніх родичів, скаржились на їх незаконне ув'язнення та відсутність ефективних засобів правового захисту.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у матеріальному аспекті щодо родичів заявників Messrs B. A., K. K., L. U., S. S., R. A., A. A. та Z. Y.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції у процесуальному аспекті у зв'язку з не неспроможністю ефективно розслідувати зникнення Messrs B. A., K. K., L. U., S. S., R. A., A. A. та Z. Y.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо заявників.</p> <p>Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо Messrs B. A., K. K., L. U., S. S., R. A., A. A. та Z. Y.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтями 2 та 3 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	<p>14/04/2020 (Палата)</p> <p>Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
Назва:	CASE OF BEIZARAS AND LEVICKAS v. LITHUANIA <i>(Application no. 41288/15)</i>
Зміст:	<p>Заявники у цій справі перебувають в одностатевих відносинах.</p> <p>У грудні 2014 року перший заявник Б. опублікував світлину на своїй сторінці у фейсбуці, на якій було зображене їхній поцілунок.</p> <p>Світлина набрала «вірусного» поширення, отримавши сотні коментарів у Литві. Більшість коментарів включали в себе заклики до того, щоб заявників було «кастровано», «вбито», «знищено» та «спалено» у зв'язку із їх гомосексуалізмом.</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>Заявники звернулися до неурядової організації – Національної асоціації ЛГБТ, членами якої вони були, з проханням звернутись із заявами до органів прокуратури про відкриття кримінальної справи за розпалювання ненависті та насильства проти гомосексуалістів.</p> <p>Однак прокурор вирішив не розпочинати досудове розслідування щодо їхніх заяв. Він зазначив, що автори коментарів просто «висловлювали свою думку», і що хоча вони відреагували «неетично», їхня поведінка не вимагала притягнення їх до відповідальності. Прокурор також зазначив, що його висновок узгоджується із практикою Верховного суду у подібних справах.</p> <p>В лютому 2015 року апеляційний суд ухвалив остаточне рішення у цій справі, підтримавши висновки прокурора у повному обсязі та попередні висновки суду першої інстанції, вказавши, зокрема, що поведінка заявників була «ексцентричною» і умисно провокаційною. Зокрема, заявники мали б передбачити те, що розміщення світлини поцілунку двох чоловіків не сприяло б соціальній згуртованості та розвитку толерантності в Литві – країні, де «традиційні сімейні цінності високо цінувались». Було б краще, якби заявники розмістили свою світлину серед «однодумців», тим більше коли фейсбук давав можливість обмежити доступ лише колу друзів.</p> <p>Посилаючись на положення статті 14 Конвенції у поєднанні зі статтею 8 Конвенції, заявники стверджували, що вони були піддані дискримінації на ґрунті сексуальної орієнтації, оскільки органи влади відмовилися порушили досудове розслідування щодо мотивованих ненавистю коментарів на сторінці Б. у фейсбуці. Заявники також вказували, що така відмова на порушення статті 13 Конвенції позбавила їх можливості отримати правовий захист.</p>
Конstatоване порушення (стаття):	Порушення статті 14 Конвенції (заборона дискримінації) у поєднанні зі статтею 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя). <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).</p>
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF GADAYEV AND OTHERS v. RUSSIA</u> (Application no. 51119/15)
Зміст:	Перший та другий заявники є батьками Anzor Gadayev, який народився 1983 року. Третій, четвертий та п'ятий заявники є його братами та

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>сестрами. Вони проживають у селищі Мескер-Юрт, Чеченська Республіка.</p> <p>Заявники скаржилися на порушення статті 2 Конвенції у зв'язку з тим, що їхнього родича Anzor Gadayev викрали та в подальшому позбавили життя державними посадовими особами, і що національні органи влади не спромоглися провести ефективне розслідування щодо вищезазначених порушень.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Відсутність порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у матеріальному аспекті щодо Anzor Gadayev.</p> <p>Порушення статті 2 Конвенції у зв'язку із непроведенням ефективного розслідування обставин зникнення Anzor Gadayev.</p>
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF LAZAREVIĆ v. BOSNIA AND HERZEGOVINA</u> (Application no. 29422/17)
Зміст:	<p>Справа стосувалася скарги заявитика щодо ряду проваджень стосовно розгляду трудового спору після його звільнення з державної залізничної компанії.</p> <p>Заявника було звільнено у 2012 році, після цього він звернувся до суду з повозом проти залізничної компанії, вимагаючи виплати компенсації при звільненні, премій, виплат для харчування та пенсійних внесків. Суд першої інстанції задовільнив вимогу заявитика про виплату компенсації при звільненні, проте відхилив інші вимоги у зв'язку із неналежним фінансовим становищем колишнього роботодавця.</p> <p>У 2014 році апеляційний суд підтримав рішення суду першої інстанції. 16 червня 2016 року Верховний суд Сербської Республіки відхилив подану заявитиком апеляцію з питань права як неприйнятну (<i>ratione valoris</i> – малозначна).</p> <p>21 липня 2016 року заявитик подав скаргу до Конституційного Суду, у якій скаржився на несправедливість провадження з вирішення трудового спору, стверджуючи, що, незважаючи на чіткість законодавчих положень, національні суди необґрунтовано відхилили його позов. На підтримку своїх доводів заявитик навів рішення Верховного суду від 18 лютого 2015 року та тлумачення Комісії з тлумачення та моніторингу застосування Загального колективного договору від 12 лютого 2014 року (the Commission for the Interpretation</p>

	<p>and Monitoring of the Application of the General Collective Agreement of 12 February 2014).</p> <p>26 жовтня 2016 року Конституційний суд Боснії та Герцеговини відхилив скаргу заявителя як явно необґрунтовану, рішення щодо якої стосувалося ще чотирьох скарг з інших питань.</p> <p>Посилаючись на положення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд), заявителю стверджував, що рішення суду у його справі не відповідали вимозі справедливості, оскільки вони суперечили національному законодавству та прецедентній практиці вищих судів.</p> <p>Оцінка Суду</p> <p>ЄСПЛ підкреслив, що скарга заявителя до Верховного суду була відхиlena як неприйнятна <i>ratione valoris</i>. ЄСПЛ у своєму рішенні повторив, що застосування обмежень <i>ratione valoris</i> у подачі скарг до Верховного суду є легітимною та обґрунтованою вимогою, враховуючи суть ролі Верховного суду у вирішенні питань, що мають вирішальне значення (див. Зубац проти Хорватії [ВП], № 40160/12, § 83, 5 квітня 2018 року) (пункт 33 Рішення).</p> <p>Подальше звернення проти оспорюваних рішень суду було доступне заявитникові за допомогою конституційної скарги, чим він і скористався. У своїй скарзі, заявителю зазначав, що, незважаючи на чіткі положення закону, національні суди відхилили його позов необґрунтовано, задля підтвердження чого він навів як рішення Верховного суду, так і тлумачення Комісії з тлумачення та моніторингу застосування Загального колективного договору (the Commission for the Interpretation and Monitoring of the Application of the General Collective Agreement). Проте Конституційний суд у порядку спрошеного розгляду відхилив скаргу заявителя як явно необґрунтовану, незважаючи на свою власну прецедентну практику з цього питання, згідно з якою оспорювані положення (розділ 33 Загального колективного договору) «не були нечіткими та неоднозначними, а скоріше навпаки» (пункт 34 Рішення).</p> <p>Наведені міркування дають підстави Суду дійти висновку про те, що суди першої та апеляційної інстанцій не забезпечили справедливий судовий розгляд справи заявителя, і це не віправив Конституційний суд, тому у цій справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	14/01/2020

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата набуття статусу остаточного:	14/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF VAROĞLU ATIK AND OTHERS v. TURKEY (Application no. 76061/14)
Зміст:	Заявники у цій справі проживають на території «Турецької Республіки Північного Кіпру» («ТРПК»). Справа стосувалася умовного штрафу, накладеного на заявників за напад, вчинений під час демонстрації на громадській дорозі, на офіцерів поліції, які блокували їм доступ до парламенту «ТРПК». Події мали місце у 2009 році.
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 11 Конвенції (право на свободу зібрань та об'єднань).
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF X AND OTHERS v. RUSSIA (Application nos. 78042/16; 66158/14)
Зміст:	Справа стосувалася двох заяв стосовно тверджень про недоліки в роботі судової системи. Заява № 66158/14 була подана М. Б. – громадянкою Росії, яка народилася 1978 року та проживає в Росії. В межах справи про відшкодування шкоди, заподіяної згвалтуванням, М. Б. просила суд витребувати інформацію про стан здоров'я Т. – імовірного звалтівника. Суддя надіслав листи до фонду медичного страхування, центру гігієни та епідеміології та старшому офіцерові поліції щодо надання інформації про Т. У своїх листах суддя вказував, що цей запит стосувався фактів щодо стверджуваного згвалтування та ймовірного інфікування певними хворобами, не приховуючи особу потерпілої. У 2013 році заявиця порушила провадження, в рамках якого вимагала сплати компенсації, окрім іншого, за розкриття її особистих даних. Однак суд відмовив у прийнятті цієї заяви з підстави предметної юрисдикції, підkreślівши, що суддя не може бути суб'єктом, щодо якого подається скарга про відшкодування шкоди, навіть якщо його було усунуто від посади за висловлення думки, пов'язаної із виконанням ним/нею своїх обов'язків або

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>постановленням рішення, якщо суддю не було визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення.</p> <p>Суд також зауважив, що в рішенні, постановленому у 2001 році, Конституційний суд зазначив, що судді можуть нести відповідальність, і що вимоги про компенсацію проти них можуть бути підтримані тільки якщо його буде визнано винним не лише за результатами розгляду кримінальної справи, а і рішенням суду у цивільній справі.</p> <p>Тим не менше, суд встановив, що, незважаючи на рекомендації Конституційного суду, законодавчим органом не були прийняті закони, які б урегульовували умови та порядок виплати такої компенсації, а також компетенцію судів у цій сфері. Відповідно, вимога заявниці була визнана неприйнятною. Це рішення підтримав суд апеляційної інстанції.</p> <p>Заява № 78042/16 була подана Х. та У. – двома громадянами Росії, які, усиновивши двох дітей, змінили їхні імена для збереження анонімності. Коли діти змінили дошкільний дитячий заклад, директор другого закладу розкрив конфіденційну інформацію щодо усиновлення дітей працівникам цього закладу. Відповідно, Х. та У. вимагали компенсації завданої шкоди, яка була їм присуджена в листопаді 2014 року. Проте, обласний суд (the Regional Court) опублікував це рішення на своєму веб-сайті без приховування осіб заявників.</p> <p>В квітні 2016 року, рішення було видалено з усіх публічних сайтів, і Голова обласного суду двічі приніс вибачення заявникам.</p> <p>Заявник ініціював два провадження, в межах яких стверджував, про заподіяння йому шкоди: дисциплінарне провадження щодо Голови обласного суду у Вищій раді юстиції (ВРЮ) (the High Council of the Judiciary) та судове провадження, в межах якого подав позов про відшкодування заподіяної йому шкоди.</p> <p>Надалі ВРЮ відмовила у відкритті дисциплінарного провадження, оскільки не було вчинено дисциплінарного проступку, який би давав підставу для покарання, передбаченого законом. Районний суд (the District Court) визнав позов заявитика про відшкодування шкоди неприйнятним, оскільки компенсація може бути присуджена за шкоду, заподіяну суддею, у разі визнання його або її винною вироком суду, а тому позов заявитика не підлягає розгляду.</p> <p>Зрештою, позови про відшкодування шкоди до суддів, подані кожним із заявників, не були розглянуті національними судами по суті.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Оголосив скаргу щодо порушення цивільного аспекту пункту 1 статті 6 Конвенції (право на доступ до суду) неприйнятною щодо обох заяв (№ 78042/16 та 66158/14).

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>Оголосив скарги щодо порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) прийнятною лише щодо заяви № 78042/16.</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції щодо публікації на веб-сайті суду рішення регіонального суду, яким розкривалась інформація стосовно усиновлення дітей заявників X. та Y. (заява № 78042/16).</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні із статтею 8 Конвенції щодо цих заявників.</p>
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF D AND OTHERS v. ROMANIA</u> (Applications no. 75953/16)
Зміст:	<p>Справа стосувалася рішення про видворення до Іраку громадянина цієї держави Д. після засудження його в Румунії за сприяння в'їзду особам, які були причетні до терористичної діяльності (незаконне ввезення мігрантів).</p> <p>Заявниками у цій справі є Д. – перший заявник, громадянин Іраку, який народився 1975 року, його колишня дружина і троє їхніх дітей – громадян Румунії. Вони поживають у м. Бухаресті.</p> <p>Д. прибув до Румунії 1994 року та отримав дозвіл на проживання до 1997 року. Того ж року він отримав статус біженця в Німеччині й повернувся до Румунії, де одружився. У подружжя народилося троє дітей, а 2009 року вони розлучилися. Опіку над дітьми отримала їхня мати.</p> <p>До 2003 року Д. був законним резидентом у Румунії, а після цієї дати – незаконним. У 2006 році органи прокуратури прийняли рішення про те, що перебування заявитика на території Румунії строком на п'ятнадцять років було небажаним, з підстав того, що він становить серйозну загрозу національній безпеці. Того ж року Д. було видворено до Сирії, проте він нелегально повернувся до Румунії 2007 року, підробивши документи про особу.</p> <p>У 2007 році Д. отримав tolerated status (допустимий статус) на території Румунії. Того ж року прокуратура порушила проти нього кримінальне провадження за обвинуваченням у незаконному ввезенні мігрантів, участі в злочинній організації та підробленні документів. Проти Д. було порушено три кримінальні справи. Йому призначили покарання у виді позбавлення волі за двома</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>обвинуваченнями. Заява Д. до Суду стосувалася третьої кримінальної справи, у якій його було обвинувачено у сприянні п'яти громадянам Іраку, які пов'язані із терористичною діяльністю, в'їзду на територію Румунії.</p> <p>У 2014 році суд першої інстанції призначив Д. покарання у виді семи років позбавлення волі і п'ять років заборони перебування/проживання в країні. За його скаргою призначене покарання було зменшено до трьох років і шести місяців позбавлення волі, і Вищий Суд підтримав рішення про його видворення з території країни на п'ять років.</p> <p>У 2017 році, після того як Д. відбув призначене покарання, його звільнили й помістили під адміністративний арешт у зв'язку з видворенням із Румунії. Д. оспорював видворення, стверджуючи, що його може бути піддано покаранню у виді смертної кари, катуванню або жорстокому поводженню. Д. також вказував, що його видворення невідворотно вплине на приватне і сімейне життя. Він також подав заяву про надання притулку, яка разом зі скаргою була відхиlena.</p> <p>Тим часом Д. звернувся до ЄСПЛ із проханням застосувати тимчасовий захід (Правило 39 Регламенту Суду). У жовтні 2017 року Суд вирішив звернутися до Уряду Румунії про призупинення видворення. У 2019 році Д. було надано tolerated status до 11 травня 2019 року. Тепер Д. проживає зі своєю колишньою дружиною.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у разі, якщо рішення про видворення заявника до Іраку було б виконане. Відсутність порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у разі, якщо рішення про видворення заявника до Іраку було б виконане. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтями 2 та 3 Конвенції.
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF SOARES CAMPOS v. PORTUGAL</u> (Applications no. 30878/16)
Зміст:	Справа стосувалася смерті сина заявника, якого винесло в море під час участі у зборах на пляжі, пов'язаних із Praxe (студентська традиція посвячення першокурсників, яка передбачає так звану дідівщину). Заявник стверджував, що смерть його сина була спричинена відсутністю правового регулювання постійної так званої

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

дідівщини у португальських університетах, і скаржився на те, що розслідування обставин смерті його сина не було ефективним.

Під час щорічного зібрання, пов'язаного із Praxe, на пляжі в ніч на 14 грудня 2013 року сина заявитика та шістьох інших студентів зненацька винесла в море велика хвиля. Лише одному з них вдалося повернутися на пляж, завдяки чому він вижив. Студента знайшли з переохолодженням і доставили до лікарні.

Вранці 15 грудня 2013 року знайшли тіло 21-річного сина заявитика – студента приватного університету в м. Лісабоні.

16 грудня 2013 року прокуратура розпочала досудове розслідування з метою встановлення обставин трагедії. Того ж дня було проведено розтин тіла заявитика. Toksикологічний тест виявив у крові сина заявитика вміст алкоголю (0,85 гр/л) і те, що він вживав канабіс.

Упродовж наступних днів було знайдено тіла інших п'яти осіб і проведено їх розтин.

Прокурор, зважаючи на широкий розголос щодо справи у ЗМІ, вирішив надати матеріалам справи статусу конфіденційних.

9 січня 2014 року було прибрано житло потерпілих. Повідомлялось, що прибиральник знайшов там велику дерев'яну ложку (*colher de pau*), яка символізувала Praxe та використовувалась у так званій дідівщині.

5 лютого 2014 року студент Дж. Г. надав показання слідчому як свідок, зазначивши, що сина заявитика накрило хвилею в момент, коли він піднявся з землі, де йому було холодно. Всі присутні тоді на березі також опинились у воді.

25 лютого 2014 року заявитик та інші батьки жертв подали кримінальну скаргу щодо Дж. Г. та ще кількох осіб за вчинення ними вбивства з необережності та створення загрози життю інших осіб. Вони стверджували, що під час інциденту потерпілі стояли із зав'язаними очима спиною до моря, що було частиною так званої посвяти, пов'язаної із Praxe під керівництвом Дж. Г.

28 липня 2014 року прокуратура припинила розслідування цієї справи. Заявник разом з іншими батьками жертв оскаржили це рішення і вимагали поновлення розслідування. Зрештою, розслідування поновили у жовтні 2014 року. Дж. Г. було пред'явлено обвинувачення.

4 березня 2015 року суд прийняв рішення не направляти справу до суду, залишаючи в силі рішення про припинення досудового розслідування. Заявник оскаржив це рішення, і апеляційний суд встановив, що жертви були повнолітніми/дорослими, тому не було доказів того, що їх було позбавлено особистої автономії протягом вихідних, під час яких відбувалися події.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	29 грудня 2015 року заявник також порушив компенсаційне цивільне провадження, вимагаючи 150 000 євро відшкодування шкоди. Ці провадження станом на квітень 2018 року все ще тривають.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 2 Конвенції (право на життя) у процесуальному аспекті. Відсутність порушення статті 2 Конвенції у матеріальному аспекті.
Дата прийняття:	14/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	14/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF KRUCHIÓ AND LEHÓCZKI v. HUNGARY (Applications nos. 43444/15 and 53441/15)
Зміст:	<p>Заявники у цій справі скаржилися на те, що, незважаючи на нову процедуру помилування, яка введена в дію з 2015 року, їхні покарання у виді довічного позбавлення волі залишились де-факто такими, що не підлягають зменшенню/скороченню.</p> <p>26 вересня 2003 року суд першої інстанції засудив первого заявитика за умисне вбивство, грабіж та неправомірне використання вогнепальної зброї; першому заявитику було обрано покарання у вигляді довічного позбавлення волі без можливості дострокового звільнення.</p> <p>25 травня 2004 року апеляційний суд залишив вирок у силі.</p> <p>Після постановлення ЄСПЛ рішення у справі <i>Vinter and Others v. the United Kingdom</i> ([ВП], nos. 66069/09 and 2 others, ECHR 2013) перший заявитик звернувся з клопотанням про перегляд до Верховного суду, аргументуючи тим, що його довічне позбавлення волі становить порушення статті 3 Конвенції.</p> <p>26 березня 2015 року Верховний суд відхилив заяву з огляду на те, що рішення ЄСПЛ не стосувалося рішення чи провадження щодо заявитика і Угорщина не була стороною у цій справі. Суд також зауважив, що національне законодавство змінилося із уведенням «обов'язкової процедури помилування» для засуджених, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі.</p> <p>9 грудня 2004 року суд першої інстанції (the Heves County Regional Court) засудив другого заявитика за умисне вбивство за обтяжуючих обставин і призначив покарання у виді довічного позбавлення волі без можливості дострокового звільнення.</p> <p>21 квітня 2006 року апеляційний суд Будапешта (the Budapest Court of Appeal) підтримав обвинувальний вирок суду.</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Констатоване порушення (статья):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF SINADINOVSKA v. NORTH MACEDONIA</u> (Application no. 27881/06)
Зміст:	<p>Заявниця скаржилася на порушення статті 6 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю трьох судових проваджень: 1) цивільного провадження щодо С. Б. про захист від порушення права власності та подальшого виконавчого провадження; 2) адміністративного провадження щодо надання С. Б. дозволу на будівництво; 3) цивільного провадження щодо І. Ф., держави та муніципалітету.</p> <p>Заявниця також скаржилася на порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції у зв'язку з тривалим невиконанням рішень національних судів, постановлених на її користь, оскільки держава не спромоглася захистити її право власності та її інвестиції в комерційну нерухомість від порушень, спричинених будівельними роботами її двох сусідів. За наслідками розгляду Суд визнав вимоги заяви в цій частині неприйнятними та відхилив їх відповідно до пунктів 3 і 4 статті 35 Конвенції.</p>
Констатоване порушення (статья):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку з надмірною тривалістю трьох судових проваджень.
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF AGENTSTVO TELEVIDENIYA NOVOSTI, OOO v. UKRAINE</u> (Application no. 34155/08)
Зміст:	<p>Заявник у цій справі – українське ТОВ, яке зареєстроване в Харкові. 12 липня 2006 року в Харкові офіцер міліції Г. випав з тролейбуса під час руху, коли добирався на роботу. В результаті він отримав травму голови і деякий час перебував у комі.</p> <p>23 січня 2007 року дорожня міліція відмовилася порушувати кримінальне провадження проти водія тролейбуса у зв'язку з цим</p>

випадком. З рішення міліції вбачалося, що офіцер Г. став учасником інциденту, відчинивши двері тролейбуса й випавши з них.

15 травня 2007 року Київський районний суд м. Харкова скасував це рішення. Суд вказав, що попередне слідство, за результатами якого міліція прийняла рішення, було однобічним, тому що зосереджувалося на показаннях зацікавлених сторін, а саме водія тролейбуса та кондуктора. Лише один, імовірно незацікавлений, свідок підтвердив, що офіцер Г. відчинив двері тролейбуса, що рухався. Проте опис подій, наданий цим свідком, суперечив висновку експерта про те, як офіцер Г. випав з тролейбуса та отримав ушкодження.

Компанія-заявник транслювала чотири сюжети новин про інцидент з офіцером Г. у програмі «ATH».

Надалі мати офіцера Г. подала позов про дифамацію проти компанії-заявника, у якому вимагала, щоб розповсюджувана інформація про її сина (що він умисно вискочив із тролейбуса, перебуваючи під впливом наркотичних або алкогольних речовин) була спростована як така, що не відповідає дійсності. Вона також пред'явила вимогу про компенсацію моральної шкоди. У своєму позові вказала, що поширення інформація завдала шкоди честі, гідності та професійній репутації її сина.

Під час судового розгляду Київський районний суд м. Харкова допитав свідків, у тому числі водія тролейбуса, пасажира К. (який вказав, що бачив, як Г. відчиняв двері, проте не бачив, як вискочив із тролейбуса), керівника управління безпеки на транспорті Л. (його інтерв'ю було в одному із сюжетів), а також працівників компанії-заявника, які працювали над сюжетами.

Л., зокрема, вказав, що він не був свідком описаних подій і не пам'ятає, чи розповідав журналістам про свідків, які могли бачити те, як офіцер Г. відчинив двері і вискочив із тролейбуса.

15 червня 2017 року Київський районний суд м. Харкова задовольнив позов та зобов'язав компанію-заявника спростовувати таку інформацію: 1) що офіцер Г. умисно вискочив з тролейбуса, а саме що він взявся за ручки на дверях, відчинив їх та вискочив у той час, коли тролейбус рухався (спростування А);

2) що офіцер Г. перебував під впливом алкогольних або наркотичних речовин (спростування Б).

Суд першої інстанції присудив матері офіцера Г. 5000 грн компенсації моральної шкоди та 83 грн компенсації судових витрат.

У мотивувальній частині рішення суд згадав про рішення від 15 травня 2007 року щодо скасування рішення про відмову у відкритті кримінального провадження стосовно події. Суд відхилив аргументи компанії-заявника про те, що оспорювані твердження ґрунтувалися на

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>інформації, отриманій від державних посадових осіб, і це підпадало під дію статті 67 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Суд також підкреслив, що Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» не звільняв компанію-заявника від відповідальності, оскільки у спорі між ЗМІ та приватною особою відповідач був звільнений від відповідальності за поширення неправдивої інформації лише в тому випадку, якщо він діяв добросовісно та перевіряв відповідну інформацію.</p> <p>Суд також звернув увагу на те, що компанія-заявник не спромоглася довести, що інформація, яку вона поширювала, була належним чином перевірена та фактично достовірна.</p> <p>24 вересня 2007 року Харківський обласний апеляційний суд підтримав рішення суду першої інстанції в частині спростування А та присудженої компенсації. Апеляційний суд змінив рішення в частині спростування Б, зобов'язавши спростувати всі твердження, а не лише його частину, а тому до спростування має бути додано твердження «дві версії подій перебувають на розгляді: по-перше, офіцер міліції міг бути під впливом алкогольних або наркотичних речовин».</p> <p>Апеляційний суд залишив в силі висновки суду першої інстанції і додав, що ЗМІ не мали права збирати та поширювати чутки, видаючи їх за підтвердженні свідками.</p> <p>9 листопада 2007 року Верховний Суд України відмовив компанії-заявникові у розгляді касаційної скарги.</p> <p>16 січня 2008 року це рішення було вручене компанії-заявникові.</p> <p>У своїй заяві до Суду компанія-заявник скаржилася, що рішення національних судів про спростування оспорюваної інформації та присудження компенсації матері офіцера Г. становило порушення її права на свободу вираження поглядів, гарантованого статтею 10 Конвенції.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів) стосовно рішень національних судів щодо спростування Б.
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF STRYZH v. UKRAINE</u> (Application no. 39071/08)

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Зміст:	<p>Заявниця у цій справі скаржилася, що її право на справедливий суд було порушене внаслідок того, що її не поінформували про касаційне провадження і не надали можливості відповісти на повідомлення про касаційну скаргу.</p> <p>26 грудня 2001 року заявниця придбала квартиру в Т., сплативши 26 500 грн.</p> <p>17 травня 2005 року заявниця приєдалася до розпочатого судового провадження як співвідповідач у цивільній справі між відчужувачем квартири та іншими зацікавленими сторонами, оскільки позивачі пред'явили додаткові вимоги про визнання недійсним договору купівлі-продажу квартири, укладеного 2001 року між відчужувачем і заявницею.</p> <p>19 жовтня 2005 року Заводський районний суд Запоріжжя визнав, окрім іншого, договір купівлі-продажу квартири недійсним, а В. С. та І. С. – власниками цієї квартири. Суд зобов'язав Т. сплатити 26 500 грн на користь заявниці. Вона подала апеляцію.</p> <p>13 грудня 2005 року Запорізький обласний апеляційний суд скасував рішення суду від 19 жовтня 2005 року як незаконне та відхилив позовні вимоги як необґрунтовані. Позивачі подали касаційну скаргу на це рішення.</p> <p>4 квітня 2006 року Верховний Суд України ухвалив рішення про відкриття касаційного провадження і розпорядився, що копії повідомлення про касаційну скаргу мають бути направлені сторонам справи, які мали б надати свої заперечення до 4 травня 2006 року.</p> <p>24 жовтня 2007 року матеріали справи були направлені до Одеського обласного апеляційного суду для розгляду.</p> <p>Заявницю не було повідомлено ні про подану касаційну скаргу, ні щодо відкритого касаційного провадження.</p> <p>3 квітня 2008 року Одеський апеляційний обласний суд, діючи як суд касаційної інстанції, розглянув справу.</p> <p>Сторони не було поінформовані про судове засідання. Вивчивши доводи касаційної скарги та матеріали справи, касаційний суд скасував рішення апеляційного суду від 13 грудня 2005 року як необґрунтоване та залишив у силі рішення суду першої інстанції від 19 жовтня 2005 року. 2 травня 2008 року заявниця дізналася про судове засідання та рішення суду касаційної інстанції.</p> <p>3 липня 2009 року В.С. ініціював судове провадження стосовно виселення заявниці з квартири.</p> <p>21 квітня 2010 року Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя прийняв рішення про виселення заявниці. Це рішення суду не оскаржувалось.</p>
--------	---

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із порушенням вимоги змагальності судового провадження.
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF YAM v. THE UNITED KINGDOM</u> (Application no. 31295/11)
Зміст:	У 2006 році заявителя було обвинувачено у вчиненні вбивства та ряду інших правопорушень. На початку судового розгляду стосовно заявителя, в січні 2008 року, суддя прийняв рішення про те, що частина доказів сторони захисту має бути заслухана в закритому судовому засіданні (<i>in camera</i>) задля забезпечення інтересів національної безпеки та захисту свідків чи інших осіб. Сторона захисту безуспішно оскаржувала це рішення. Під час судового розгляду докази сторони захисту разом із доказами сторони обвинувачення були дослідженні в закритому судовому засіданні (<i>in camera</i>), в результаті чого було спростовано захист заявителя. Заявителя було засуджено за вчинення вбивства. Він звертався до суду з апеляційними скаргами, але безуспішно.
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення пункту 1 та підпункту «d» пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Невиконання державою відповідачем своїх зобов'язань за статтею 34 Конвенції (індивідуальні заяви до Суду).
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF FÜRI AND OTHERS v. HUNGARY</u> (Application nos. 62237/14 and 3 others – see appended list)
Зміст:	Заявники скаржилися на надмірну тривалість цивільного провадження.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку з надмірною тривалістю цивільного провадження.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF KOVÁCS AND RAGÁLY v. HUNGARY</u> (Applications nos. 73341/14 and 9550/19)
Зміст:	Заявники скаржилися на надмірну тривалість їх досудового тримання під вартою. У заявлі № 73341/14 заявник скаржився також на порушення пункту 4 статті 5 Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) у зв'язку з надмірною тривалістю досудового тримання під вартою. Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції у зв'язку з недоліками розгляду законності тримання під вартою, оскільки заявник під час продовження строку тримання під вартою не міг вчасно отримати доступ до відповідних матеріалів.
<hr/>	
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF ALEKSEYEV AND OTHERS v. RUSSIA</u> (Applications nos. 26624/15 and 76 others – see appended list)
Зміст:	Заявники у цій справі скаржилися на заборону публічних зібрань представників ЛГБТ-спільноти, а також на дискримінаційний спосіб, у який органи влади розглядали їхні заяви про надання дозволу на проведення публічних заходів.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 11 Конвенції (право на свободу зібрань та об'єднань). Порушення статті 14 Конвенції (заборона дискримінації) у поєднанні зі статтею 11 Конвенції. Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
<hr/>	
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF JANULIS v. POLAND</u>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	(Application no. 31792/15)
Зміст:	Заявник у цій справі скаржився на надмірну тривалість провадження, яка не була сумісною з вимогою її розгляду в розумний строк, і вказував на відсутність ефективного засобу правового захисту у зв'язку із цим.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF LYAKH AND KOZHUKOV v. RUSSIA</u> (Applications nos. 56255/15 and 79199/17)
Зміст:	Заявники скаржилися, що їм було відмовлено у можливості бути присутніми особисто в суді під час розгляду цивільної справи, сторонами в якій вони були.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) стосовно відсутності заявників під час цивільного провадження.
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF JURIŠIĆ v. CROATIA</u> (Application no. 29419/17)
Зміст:	Справа стосувалася невиконання рішення про побачення з дитиною. Заявник був позбавлений регулярних зустрічей зі своїм сином понад 10 років, незважаючи на декілька рішень суду та виконавчих наказів, ухвалених на його користь.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	16/01/2020

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF DIGAY AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 34645/17 and 8 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на надмірну тривалість досудового тримання під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) у зв'язку з надмірною тривалістю досудового тримання заявників під вартою.
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF BOROVTSOV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 79494/17 and 9 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на надмірну тривалість досудового тримання під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) у зв'язку з надмірною тривалістю досудового тримання заявників під вартою. Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції у зв'язку з надмірною тривалістю судового перегляду законності тримання заявитика під вартою згідно із заявою № 15281/18. Порушення пункту 5 статті 5 Конвенції у зв'язку з відсутністю компенсації за незаконне затримання або ув'язнення згідно із заявою № 37551/18.
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	CASE OF OLURI v. NORTH MACEDONIA <i>(Application no. 3368/18)</i>
Зміст:	Заявниця народилася 1988 року та проживає в м. Ресен. У грудні 2013 року заявниця почала проживати спільно з І. без укладення шлюбу та переїхала до його будинку у Ж. 11 грудня 2014 року заявниця народила доньку А.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	<p>У березні 2015 року заявниця повернулася разом зі своїми батьками до м. Ресен, тоді як А. залишилась з І. та його батьками. Після того, як заявниця подала заяву та було підготовлено експертний висновок, 20 липня 2015 року Муніципальний центр соціального захисту (the Inter-Municipal Social Welfare Centre) надав їй право опіки над дитиною, а І. надав контактні права. Рішення набуло статусу остаточного та набуло чинності 8 серпня 2015 року.</p> <p>Заявниця у цій справі скаржилася, що тривале невиконання рішення центру 2015 року про встановлення опіки над її доночкою становило порушення її права на повагу до сімейного життя, що захищається статтею 8 Конвенції. Зокрема, заявниця скаржилася на те, що вона не мала ефективного засобу правового захисту щодо своїх скарг.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 8 Конвенції.</p>
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF HADŽAJLIĆ AND OTHERS v. BOSNIA AND HERZEGOVINA</u> (Application nos. 10770/18 and 2 others – see appended list)
Зміст:	Заявники скаржилися на надмірну тривалість цивільного та адміністративного проваджень у їхніх справах.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із надмірною тривалістю цивільного та адміністративного проваджень.
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/04/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF MAGOSSO AND BRINDANI v. ITALY</u> (Application nos. 59347/11)
Зміст:	Справа стосувалася провадження у справі про дифамацію щодо двох заявників – журналіста та керівника видавництва після публікації

--

статті про вбивство журналіста Walter Tobagi у 1980 році терористичною групою, близькою до Red Brigades¹. Перший заявник – М. працював журналістом у щотижневому журналі «Gente», другий заявник – Б. був його видавничим директором. 28 травня 1980 року журналіста Walter Tobagi було вбито групою ліворадикальних екстремістів, відомих як «Бригада 28 березня» (the «28th of March Brigade»). Лідера цього угрупування було затримано в кінці вересня 1980 року. Він вирішив співпрацювати із слідством та надав зізнавальні показання. В червні 1983 року Bettino Craxi, тодішній Прем'єр-міністр, публічно висловився про те, що за декілька місяців до смерті журналіста поліція Італії (the carabinieri) отримала інформацію щодо запланованої терористичної операції проти журналіста.

17 червня 2004 року М. написав статтю із заголовком «Tobagi could have been saved» («Тобагі можна було врятувати»), у якій він повідомив про показання Д. С. – колишнього учасника/бригадира антитерористичного підрозділу поліції Мілана (the Milan carabinieri), який вказав, що за декілька місяців до вбивства журналіста, він отримав інформацію від інформатора стосовно імовірного запланованого нападу на журналіста.

М. також процитував іншого колишнього офіцера поліції – генерала Н. Б., який вказав, що його було виключено з слідчої діяльності поліції Мілана (the Milan carabinieri).

Після того, як зазначені у статті особи подали скаргу стосовно М. та Б., було порушено провадження за обвинуваченням у наклепі за допомогою засобів масової інформації. Д. С. було звинувачено в окремому провадженні та засуджено в суді першої інстанції.

20 вересня 2007 року районний суд (the District Court) визнав заявників винним у дифамації та призначив М. та Б. штраф у розмірі 1000 євро та 300 євро відповідно. Суд зобов'язав заявників спільно сплатити судові витрати та прийняв рішення про публікацію витягу з рішення в журналі «Gente» та щоденній газеті «Corriere della Sera».

Заявників також було зобов'язано сплатити 120 000 євро та 90 000 євро компенсації моральної шкоди двом особам, згадуваним у їхній статті, та 20 000 євро процесуальних витрат. Заявники подали скаргу і клопотання про об'єднання їхньої справи зі справою Д. С. Апеляційний суд (the Court of Appeal) відхилив апеляції заявників та Д.С. та підтримав рішення суду першої інстанції. Заявники подали апеляцію з питань права. Касаційний суд (the Court of Cassation) відхилили апеляцію, підтримавши рішення про виплату проміжної

¹ «Червоні бригади» - підпільна ліворадикальна організація, що діяла в Італії.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини

	суми у розмірі 120 000 євро та сплати разом із Д. С. 7000 євро цивільним сторонам компенсації судових витрат.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF DESPOTOVIĆ v. MONTENEGRO</u> (Application no. 36225/11)
Зміст:	Заявник скаржився на надмірну тривалість цивільного провадження у його справі.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із надмірною тривалістю цивільного провадження.
Дата прийняття:	16/01/2020
Дата набуття статусу остаточного:	16/01/2020 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF RACOLTEA AND OTHERS v. ROMANIA</u> (Application nos. 70116/13 and 17 others) (Перегляд відповідно пункту 1 статті 80 Регламенту Суду)
Зміст:	Урядом було подане клопотання про перегляд рішення від 8 лютого 2018 року, яке він не зміг виконати, оскільки заявник помер до прийняття рішення. Представниця заявитика вказала, що їй не вдалося знайти когось із спадкоємців, які прийняли спадщину.
Констатоване порушення (стаття):	Виключити заяву № 6674/16 , подану George Dima, із списку справ.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 13.01.2020 по 17.01.2020/ Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2020. – Вип. 2. – 35 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й іх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:
<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,
<https://hudoc.echr.coe.int>.
2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.
3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 [@supremecourt_ua](https://www.instagram.com/supremecourt_ua)

